

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/157/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5813209651
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5813209651.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcov: 1a/ S. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., Q. Z. XXX/X, bytom U., I. XX/XX, 2/ D. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., A. D. XX/XX, 3a/ C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., A. D. XX/XX, 3b/ U. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., A. D. XX/XX, 3c/ I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., A. D. XX/XX, 3d/ I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., A. D. XX/XX, 4/ F. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., C. H. XX/X, 5/ I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., I. XX/X, 6/ I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., D. XXX/XXX, 7/ C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., A. D. XX/XX, žalobcovia v rade 1/ až 7/ právne zastúpení: JUDr. Dušan Serek advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hattalova 373/3, Námestovo, IČO: 47 258 781, proti žalovaným: 1/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. T. B., R. XXX/XX, 2/ I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. T. B., R. XXX/XX, obaja žalovaní právne zastúpení: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, IČO: 50 120 000, v konaní o určenie vlastníckeho práv k nehnuteľnostiam, na odvolanie žalobcov v rade 1/ až 7/ proti rozsudku Okresného súdu Námestovo z 27. apríla 2021 č. k. 10C/59/2013-628 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 27. apríla 2021 č. k. 10C/59/2013-657 a dopĺňacím rozsudkom z 12. októbra 2021 č. k. 10C/59/2013-690, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným **p r i z n á v a** voči žalobcom v rade 1a/, 2/, 3a/, 3b/, 3c/, 3d/, 4/, 5/, 6/, 7/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (na základe poslednej zmeny) zamietol žalobu na určenie, že nehnuteľnosti - pozemky C-KN parcela č. 12091/19 - trvalý trávnatý porast o výmere 2328 m² a CKN parcela č. 12091/22 - ostatná plocha o výmere 169 m², zapísané v LV č. XXX k.ú. B., vlastnícky patria žalobcom v rade 2/, 3a/, 4/, 5/, 6/, 7/ v spoluvlastníckych podieloch po 4/54-in a ďalej, že v spoluvlastníckom podiele 2/6-in patria do dedičstva po neb. I. Y. a v spoluvlastníckom podiele 12/54-in do dedičstva po neb. N. Y.. Vzhľadom k tomu, že v súčasnej dobe sú predmetné nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva v spoluvlastníckom podiele na žalovaných, žalobcovia preukázali naliehavý právny záujem na podanie určovacej vlastníckej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP. Žalovaní sporné pozemky nadobudli na základe kúpnej zmluvy registrovanej pod č. V163/07, kúpnej zmluvy registrovej pod č. V793/07 a zámennej zmluvy č. V1646/2008 od Ing. N. F., ktorý ich nadobudol ešte ako súčasť C-KN parcely č. 12091/12 o výmere 8 848m² od R. S., rod. D. na základe kúpnej zmluvy registrovanej pod č. V547/05. R. S. nadobudla C-KN parcelu č. 12091/12 na základe dohody o zrušení a vyporiadaní podielové spoluvlastníctva, ktorej vklad bol povolený pod č. V228/2004 dňa 26.07.2004, ktorej súčasťou je geometrický plán č. 140/03 vypracovaný Ing. C. S., na základe ktorého bola vyčlenená C-KN parcela č.

12091/12 (diel 13), ktorá pripadla R. S.. R. S. odvodzovala svoje spoluvlastníctvo k pôvodným PK parc. č. 7109.7110.7111/a, b, a c, titulom dedenia po poručiteľke R. (V.) I., rod. Z., ktorá zomrela XX.XX.XXXX, na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. D 635/01 a po poručiteľke K. Z., zomr. XX.XX.XXXX, na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 5D 536/2002, na základe ktorých nadobudla spoluvlastnícky podiel 14/34-in. Žalobcovia odvodzovali spoluvlastnícke právo k sporným pozemkom titulom dedenia po I. Y., rod. H., zomr. XX.XX.XXXX, na základe Osvedčenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 5D/563/2003, žalobkyňa 3a/ aj titulom dedenia po pôvodnom žalobcovi 3/ zomr. XX.XX.XXXX na základe Uznesenia Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 7D/251/2017. Na základe vykonaného dokazovania bolo nesporné, že zápisom č.d. 798/19 došlo k rozdeleniu PK parciel 7109, 71010 a 7111 na parcely 7109, 7110.7111/a, 7109.7110.7111/ b a 7109.7110.7111/c, pričom žalobcovia tvrdili, že časť pozemno-knižnej parcely (ďalej len „PK“) č. 7111 zostala vedená v pozemno-knižnej vložke (ďalej len „PKV“) č. XXX (neskôr XXXX) k. ú. U. a žalovaní tvrdili, že rozdelením pôvodných PK parciel 7109, 7110 a 7111 vedených pôvodne v PKV č. XXX k. ú. D., došlo k zániku PK parcely č. 7111. Za týmto účelom strany sporu navrhli vykonať dokazovanie znaleckým posudkom č. 10/2018 vypracovaným Ing. Jozefom Polkom, znaleckým posudkom č. 11/2019 vypracovaným Ing. Jánom Šimunom a znaleckým posudkom č. 6/2014 vypracovaným Ing. Annou Šobichovou. Vyriešenie otázky, či na základe č.d. 798/19 došlo k úplnému zániku PK parcely 7111 malo význam pre posúdenie, či právny predchodcovia žalobcov mohli nadobudnúť vlastnícke právo k časti pôvodnej PK parcely č. 7111 vedenej pôvodne v PKV č. XXX k. ú. D.. Zo znaleckého posudku č. 10/2018 Ing. N. Polku vyplýva, že pred rokom 1919 bola vedená podvojná evidencia PK parcely č. 7111 a to v PKV č. XXX k. ú. D. a v PKV č. XXX (neskôr XXXX) k. ú. U., pričom na základe č.d. 798/1919 k.ú. D. došlo k rozdeleniu pôvodných PK parciel č. 7109, 7110 a 7111 na novovytvorené PK parcely č. 7109.7110.7111/ a, 7109.7110. 7111/b, 7109.7109.7109/c, pričom v k. ú. U. uvedená zmena nebola zaznamenaná a v PKV č. XXX k. ú. U. naďalej zostala evidovaná PK parcela č. 7111. Skutočnosť, že PK parcela č. 7111 po uvedenom novom rozdelení PK parciel zanikla podporuje aj skutočnosť, že výmera pôvodných PK parciel č. 7109, 7110 a 7111 zodpovedá výmere vyššie uvedených novovytvorených parciel (celkovo 15 jutár 471 siah.). Z uvedeného dôvodu pôvodná PK parcela č. 7111 z geodetického hľadiska zanikla, a nebola evidovaná ani v katastrálnej mape. Táto zostala len evidovaná v PKV č. XXX k. ú. U. a následne bola prepísaná do PKV č. XXXX k.ú. U., len v dôsledku duplicitnej evidencie PK parciel v k. ú. D. a k. ú. U.. Po roku 1919 do pozemkovej mapy boli zakreslené už len novovytvorené parcely, na základe č.d. 798/19. Obdobne zo znaleckého posudku č. 11/2019 vypracovaného Ing. Jánom Šimunom vyplýva, že pôvodná PK parcela č. 7111 bola evidovaná zároveň v PKV č. XXX k.ú. U. (neskôr XXXX) a v PKV XXX k.ú. U. (neskôr v PKV XXX k.ú. D.), so zhodnou výmerou 7 k. j. 1339 štvorcových siah. V roku 1919 na základe č.d. 798 z 22.09.1919 došlo k rozdeleniu pôvodných PK parciel č. 7109, 7110 a 7111 na PK parcele č. 7109.7110.7111/a (odpísané do PKV č. XXXa k.ú. D.) na PK parcele č. 7109.7110.7111/b (ponechané v PKV č. XXX k.ú. D.) a PK parcele č. 7109.7110.7111/c (odpísané do PKV č. XXX k.ú. D.). Celková výmera novovytvorených parciel zodpovedá výmer pôvodných PK parciel č. 7109, 7110 a 7111. Po roku 1919 v PK mape boli zakreslené už iba vyššie uvedené novovytvorené parcely, parcela č. 7111 sa v PK mape po roku 1919 nenachádza. Napriek tomu zostala PK parcela 7111 zapísaná v PKV č. XXX v k.ú. U., v roku 1936 došlo k jej preneseniu do novej PKV č. XXXX k.ú. U., v ktorom bol zachovaný intabulačný princíp. Podľa znaleckého posudku č. 6/2014 vypracovaného Ing. Annou Šobichovou PK parcela č. 7111 bola evidovaná v rámci pozemkovej knihy k.ú. D. len jedna, vlastnícke právo bolo pôvodne k nej zapísané v PKV č. XXX pre k.ú. U., zápis je prečiarknutý a nahradený zápisom s odkazom na protokol č. 394 k.ú. D.. Tým je hodnoverne preukázaná postupnosť zápisu ohľadom evidovania vlastníckeho práva k PK parcele č. 7111 vedenej v jednotlivých PK protokoloch pre k.ú. U. a pre k.ú. D.. Došlo k chybnému zápisu PKV č. XXX (neskôr XXXX) k.ú. U. dňa 01.09.1936, pretože táto PK parcela č. 7111 už nemohla byť zapísaná, keďže bola celá zrušená, nakoľko geometrickým plánom z 22.09.1919 č.d. 798/19 sa z nej stali novovytvorené PK parcely č. 7109.7110.7111/a, 7109.7110. 7111/b, 7109.7109.7109/c a tomu zodpovedá aj zákres v PK mape. V roku 1936 došlo tak k chybnému zápisu PK parcely č. 7111 do PKV č. XXXX k.ú. U., keďže táto už neexistovala a uvedené bolo spôsobené dvojakou evidenciou parcely v k.ú. D. a v k.ú. U.. Vzhľadom k tomu, že viaceré pozemky boli vo vlastníctve občanov obce U., bol založený pomocný protokol č. 216, v ktorom sú evidované protokoly k.ú. U. a v nich je zapísané vlastnícke právo k pozemkom, ktoré sa nachádzali v pôvodnom katastrálnom území D.. Protokol č. 216 bola pomocná PK vložka, ktorá informuje, v akých protokoloch sa jednotlivé parcely nachádzajú a v akých podieloch. Všetky 3 znalecké posudky potvrdzujú, že v roku 1919 došlo k prerozdeleniu pôvodných PK parciel 7109, 7110 a 7111 na novovytvorené PK parcely 7109.7110.7111/a, 7109.7110. 7111/b, 7109.7109.7109/c a tieto boli zakreslené aj do PK mapy s tým, že pokiaľ v PKV č. XXX k.ú. U. (neskôr č. 1160) zostala evidovaná PK parcela č. 7111, bolo to v dôsledku chybného zápisu v pozemkovej

knihe, čomu zodpovedá aj výmera starých PK parcel, ktorá sa rovná súčtu výmer novovytvorených PK parcel. Pokiaľ Ing. Šimun vo svojom posudku uvádzal, že súčasné parcely č. 12091/12 a 12091/20 vznikli z pôvodnej PK parcely č. 7111 zapísanej v PKV č. XXXX k.ú. U., uvedené konštatovanie je v rozpore s časťou jeho znaleckého posudku a konštatovaním o vyčerpaní výmer pôvodných parcel a ním uvádzanej nespornej skutočnosti, že PK parcela č. 7111 sa v PK mape po roku 1919 nenachádza. Aj napriek tomu, že uvedené znalecké posudky boli vyhotovené v iných konaniach a týkajúcich sa iných súčasných C-KN parcel, v riešení otázky dôsledkov zápisu č.d. 798/19 vo vzťahu k pôvodnej PK parcele č. 7111 sú plne použiteľné. Podľa zápisu v PKV č. XXXX k.ú. U. do roku 1936 vo vzťahu ku katastrálnym parcelám č. 12081- lúka Y. a 12082 - lúka Y., vlastnili ich manželia N. H. a D. H., po nich právna predchodkyňa žalobcov I. Y. v podiele 2/3 na základe kúpnej zmluvy zo dňa 01.05.1936, intabulácia bola vykonaná dňa 01.09.1936 pod č.d. 1215/1936. Predmetom prevodu bola časť parcely 7111, ktorá sa volá Y.. Zvyšný podiel vo výške 2/6 bol odpredaný U. D. v roku 1937. Na základe nikde nezapísanej reálnej delby PK parcely č. 7111 sa I. Y. mala stať výlučnou vlastníčkou PK parcely č. 7111, ktorej zodpovedala parcela č. 12081 - lúka Y., (resp. 14771). Sporné pozemky začalo obhospodarováť družstvo koncom 50-tych rokov 20. storočia, do času vzniku družstva na nich hospodárila I. Y. s jej rodinou, ako vyplýva z výsluchu svedka Z. C.. Nepovažoval za vierohodné tvrdenia R. S., keďže táto nevedela definovať, ktoré konkrétne lokality jej právny predchodcovia v B. užívali. Keďže R. S. sa narodila v roku XXXX, jej tvrdenia vychádzali zo sprostredkovaných informácií. Takto bolo možné konštatovať, že pokiaľ I. Y. nadobudla vlastníctvo v časti PK parcely č. 7111 zapísanej v PK protokole č. 250 (neskôr 1160) k.ú. U., tieto nadobudla do vlastníctva v dobrej viere. Pokiaľ R. S. mala nadobudnúť vlastníctvo k PK parcelám č. 7109.7110.7111/a, 7109.7110. 7111/b, 7109.7109.7109/c zapísané v PK protokoloch č. 608a, 609 a 394, k.ú. D. dedením po nebohej R. I. a nebohej K. Z., na základe uznesení Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 5D 536/2002 a sp.zn. D635/2001, tieto nadobudla v stave neidentickom. K zameraniu uvedených PK parcel a ich pretransformovaniu na C-KN parcely došlo na základe geometrického plánu č. 140/03 z 24.07.2003, ktorý tvoril podklad pre vytvorenie novej C-KN parcely č. 12091/12 - TTP o výmere 8848 m² (z ktorej neskôr vznikli sporné pozemky), ktorý tvoril podklad pre uzavretie dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a k neskorším prevodom vlastníctva na základe uzatvorených zmlúv. Pre žalovaných vydržacia doba začala v roku 2004, ktorá bola pretrhnutá v rokoch 2007 a 2008, kedy najneskôr mohli nadobudnúť dôvodnú pochybnosť o vlastníctve pozemkov pri požiadavke o udelení súhlasu s prechodom cez pozemok žiadaný od žalobcov. Na základe takto zisteného skutkového stavu sa musel vysporiadať so skutočnosťou, či žalovaní nadobudli sporné pozemky v dobrej viere a táto je v kontexte všetkých okolností prípadu a to v posúdení dobrej viery a dobromyseľnosti v nadobúdaní vlastníckeho práva vychádzajúc z rozhodovacej praxe súdov (R 14/2009), ako aj z hľadiska poskytnutia ústavnoprávnej ochrany, keď súd musí postaviť na rovnakú úroveň vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti novým nadobúdateľom na základe jeho dobrej viery (I. ÚS 151/2016, I. ÚS 549/2015, uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo/69/2018, I. ÚS 50/10). Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že K. Z. a R. I. boli evidované v PK vložke č. XXX/a k.ú. D. ako spoluvlastníčky PK parcely č. 7109.7110.7111/a označenej ako roľa pustá B. „Y.“, minimálne od roku 1919. R. S. nadobudla spoluvlastnícky podiel 14/34-in k predmetnému pozemku titulom dedenia po poručiťke R. I. na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. D 635/01 a po nebohej K. Z. na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5D 536/2002 na čo bol vyhotovený geometrický plán č. 140/03, ktorý sa stal podkladom pre vyporiadanie podielového spoluvlastníctva R. S. a ostatných spoluvlastníkov s následným prevodom vlastníckeho práva na N. F., na základe kúpnej zmluvy v roku 2005. R. S. a N. F. boli do toho času vzájomne neznáme osoby, preto nie je dôvod neveriť žalovaným, že boli s N. F. dohodnutí, že od neho, po tom čo on kúpi nehnuteľnosť od R. S., odkúpia časť pozemku 12091/12 o výmere 8848 m², pričom aj samy prostredníctvom svojho právnik zisťovali právnu históriu kupovaných nehnuteľností a boli ubezpečení, že na nich neviaznu žiadne právne vady. Keďže právna história k pozemkom v línii po R. S. trvala minimálne 85 rokov (od roku 1919 do roku 2004), keď ani pri vyššej ako bežnej opatrnosti sa nemohli dozvedieť o existencii zápisu v PK protokole vedenej pre iné katastrálne územie. Na druhej strane žalobca v rade 1/ vo svojom výsluchu uviedol, že už v roku 1992 bol upozornený na to, že lúka „sa rozoberá“ a tiež, že vtedy nevedeli, kto je vlastník. Celý čas sa spoliehali na tvrdenia ich právnej predchodkyne I. Y. o tom, kde sú vedené hranice a to len približné na základe polohy jednotlivých stromov, čo sa nemuselo zhodovať s reálnym stavom v teréne. To im nebránilo si dať vypracovať geometrický plán a presne vymedziť hranice pozemkov, čím by sa už v roku 2004 dozvedeli, že časť pozemkov, vo vzťahu ktorým sa považujú za vlastníkov, vlastníctvo im nepatrí, na základe čoho k ďalším prevodom vlastníctva na N. F. (v roku 2005) a žalovaných (v roku 2007) by pravdepodobne nedošlo. Taktiež žalobcovia v rade 2/ a 7/ potvrdili, že už v roku 2005 bola za nimi pani Y. (sprostredkovateľ - realitná činnosť) a chcela od nich, aby v prospech pani S. zriadili

právo prechodu, pričom žalobca v rade 2/ sa vyjadril, že tak nespravil z dôvodu, že pozemok, ktorý mala pani S. kúpiť patrí im a obdobne žalobca v rade 7/ uviedol, že z dôvodu, že z pozemkami sa začínajú robiť prehmaty. S rovnakou požiadavkou za nimi prišiel žalovaný v rade 1/ aj v roku 2008. Napriek uvedenému žalobcovia neurobili žiadne kroky smerujúce k ochrane ich vlastníckeho práva, a to aj po ďalšej zmene vlastníka na N. F.. Na druhej strane bolo možné konštatovať, že žalovaní a ich právny predchodcovia mali potvrdené vlastníctvo rozhodnutiami štátnych orgánov, na základe čoho bolo možné ich považovať za dobromyseľných nadobúdateľov. Vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci pri nadobúdaní vlastníckeho práva na strane žalovaných bolo dôvodne aplikovať aj ustanovenie § 486 Občianskeho zákonníka. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal úspešným žalovaným nárok na náhradu trov konania proti neúspešným žalobcom v plnom rozsahu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia. Uviedli, že súd prvej inštancie z vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Pokiaľ súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že došlo k úplnému vyčerpaniu PK parcel č. 7109, 7110 a 7111 pri vzniku nových PK parcel č. 7109, 7110 a 7111/a,b,c k.ú. D. zapísané do PK protokolov č. 394, 608a a 609, opomenul vyhodnotiť listinný dôkaz - úradný preklad výpisu z PK protokolu č. 394 k.ú. D., v ktorom nad zápisom PK parcely č. 7110 a 7111 sa nachádzalo poznamenanie, že „sem patrí diel parcely vzhľadom k pomeru...“ Následne nad zápisom PK parcely č. 7111 sa nachádzalo poznamenanie „viď v pozemnoknižnej zápisnici č. 250 Thurdoassin“. Vo vyjadrení z 02.01.2015 teda poukázali, že v PK protokole č. 394 bola právne evidovaná len časť (diel) PK parcely č. 7111 (pred zápisom sporného č.d. 798/1919) a ako spoločná pred rokom 1919 bola evidovaná v protokoloch č. 394 k.ú. D. a č. 250 k. ú. U., tak ako konštatoval na strane 8 znalec Ing. Šimun v ZP č. 11/2019. Sporné č.d. 798/19 sa v štátnom archíve nezachovalo, zo zápisov v knihe podaní je zrejmé, že sa netýkalo aj PK protokolu č. 250 pre k.ú. U. a nemohlo zaniknúť vlastníctvo aj tým vlastníkom, v tom čase evidované v PK protokole 250 k.ú. U., ktorí účastníkmi č.d. 798/1919 neboli, tak, ako vyplýva aj zo zápisu v PK protokole č. 216 pre k.ú. D.. V tomto smere poukazuje aj na závery znaleckého posudku Ing. Šimuna v ZP. č. 11/2019, že pri vykonaní zápisu č. d. 798 z 22.09.2019 došlo k chybnému zákresu parcel v PK mape, keď správne mala byť do vykonanej del'by zahrnutá len pomerná časť PK parcely č. 7111 (podľa príslušného pomeru k „rali“), ktorá bola vedená v PK protokole č. 364 k. ú. D. a pomerná časť, ktorá bola vedená v PK protokole č. 250 k.ú. U. (neskôr 1160) mala zostať v pozemkovej mape zachovaná. Súd prvej inštancie ďalej dospel k nesprávne právnomu posúdeniu veci, keď na okolnosti prejednávanej veci aplikoval ustanovenia § 486 Občianskeho zákonníka. V danom prípade nešlo o spor z dedičského práva medzi pravým a nepravým dedičom navzájom, na ktorý z hľadiska posúdenia dobromyseľnosti tretej osoby dopadá citované ustanovenie Občianskeho zákonníka. Nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie spočíva v priznaní vlastníckeho práva žalovaným napriek tomu, že náš právny poriadok de lege lata neumožňuje nadobudnutie vlastníckeho práva len na základe nadobudnutia od nevlastníka, okrem výslovne zákonom stanovených právnych situácií, pričom uvedené je konzistentné aj s najnovšími rozhodnutiami Ústavného súdu SR (I. ÚS 510/2016, IV. ÚS 65/2019, IV. ÚS 59/2021), keď k úplnému „odklonu“ od aplikovania zásady „nemo plus iuris“ v rozhodovacej praxi nedochádza, resp. Ústavný súd SR aktuálne k prelomeniu tejto zásady pristupuje veľmi zdržanlivo. Hodnotenie súdu prvej inštancie, že z ich strany nepodnikli žiadne kroky k ochrane ich vlastníckeho práva, skutkovým zisteniam nezodpovedá. V tejto súvislosti poukázali na rozdelenie pozemkov tzv. Y. a Y. medzi žalobcom v rade 2/ a p. U. na základe geometrického plánu Ing. W. z U. a predložili zápisnicu z pojednávania z 11.03.2021 vo veci sp. zn. 5C/44/2013, v ktorom je zaznamenaný výsluch žalobcu v rade 2/ a skutočnosti ohľadom rokov 2007 a 2008, kedy žalobca v rade 2/ D. Y. zisťoval stav pozemkov. Na základe uvedeného súd prvej inštancie nemohol dospieť k záveru o pasivite žalobcov v bránení ich vlastníckeho práva. Žiadali rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaní sa k podanému odvolaniu žalobcov písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 379 a § 380 CSP, ktorý podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Záver súdu prvej inštancie, ktorý na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobcovia v konaní podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k žalovaným nehnuteľnostiam na

základe vydržania nepreukázali, je správny. Odvolací súd sa plne stotožňuje so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie a vysloveným právnym záverom, na ktoré závery v podrobnostiach poukazuje a s ktorými sa plne stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

6. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

7. Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

8. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

9. Podľa § 383 CSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

10. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že sú to predovšetkým strany sporu, ktorí majú povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Podľa ustálenej právnej teórie a súdnej praxe, sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou, ktorá je chápaná tak, že tvrdiť skutočnosti a ich preukázanie je vecou strán sporu. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov zaťažuje strany, ukladá im povinnosť označiť dôkazy na preukázanie ich tvrdení. Strana má tak povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú. Táto skutočnosť ale neznamena, že zákonná úprava sa zrieka zásady materiálnej pravdy. Táto zásada ako protipól zásady formálnej pravdy je vyjadrená v § 215 ods. 1, 2 CSP, v zmysle ktorého súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu, ktorý sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona. Nepriaznivé dôsledky v podobe rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov nesie strana sporu vtedy, ak si nespĺnila povinnosť tvrdenia a neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení.

11. Podmienky vydržania sú stanovené tak, že musia byť splnené kumulatívne (a/oprávnenosť držby, b/nepretržitosť vydržacej doby, c/spôsobilý predmet vydržania) - ak z nich nie je splnená čo i len jedna, nedochádza k vydržaniu.

12. Jednou z podmienok nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním je oprávnenosť držby. Pri oprávnenej držbe musí ísť o také faktické ovládanie veci držiteľom, pri ktorom je daná vôľa nakladať s vecou ako svojou. Oprávnená môže byť len dobromyseľná držba. K posúdeniu, či držiteľ v dobrej viere je alebo nie je, treba vždy pristupovať s objektívneho hľadiska, teda nie z aspektu osobného (subjektívneho) presvedčenia toho, kto tvrdí dobromyseľnosť držby; vždy je potrebné brať do úvahy, či (by aj každý iný, v obdobnej situácii sa nachádzajúci držiteľ) pri bežnej opatrnosti, ktorú možnosť vzhľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal alebo nemohol mať dôvodné pochybnosti o tom, že užíva vec, ktorej vlastníctvo nadobudol. Dobrá viera (vnútorné presvedčenie) držiteľa musí mať základ v takej objektívne danej skutočnosti, ktorú právo inak uznáva ako právny dôvod (titul) vzniku vlastníctva. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí, ak tu bol i domnelý právny dôvod, teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu takýto právny titul svedčí. Podmienky vydržania je potrebné vždy hodnotiť vo vzťahu k okolnostiam každej prejednávanej veci.

13. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacími námietkami žalobcov, že v prípade nadobudnutia vlastníckeho práva na strane žalovaných sa jednalo o nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka, keďže takéto skutkové zistenia na základe výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie (vychádzajúc z dôkaznej iniciatívy žalobcov ako strany sporu) v konaní preukázané nebolo. Uvedené závery sa netýkajú len zápisu vlastníctva k žalovaným nehnuteľnostiam na súčasných žalovaných, právnym dôvodom prevodu vlastníckeho práva na základe kúpnej zmluvy č. V163/07, kúpnej zmluvy č. V793/07 a zámennej zmluvy č. V1646/2008 od Ing. N. F., ktorý predmetné pozemky nadobudol od R. S., rod. D. na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod č. V547/05. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že R. S. nadobudla vlastníctvo k predmetným pozemkom titulom právneho nástupníctva - dedenia po nebohej R. I., zomrelej XX.XX.XXXX na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. D 635/01 a po nebohej K. Z. zomrelej XX.XX.XXXX na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5D 536/2002. V prípade poručiteľiek R. (V.) I. a K. Z. sa jedná o PK spoluvlastníkov, ktorým zodpovedal vlastnícky podiel k novovytvoreným

PK parcelám, na základe zápisu č.d.798/19 po zániku pôvodných PK parciel č. 7109, 7110,7111. Pokiaľ teda z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že takéto právne nástupníctvo u R. S. rod. D. od vyššie uvádzaných pozemno-knižných spoluvlastníkov v minulosti k novovytvoreným PK parcelám po roku 1919 existovalo, nebolo možné stotožniť sa s názorom, že v prípade nadobudnutia vlastníctva R. S. od jej právnych predchodkýň a uskutočnením dohody o zrušení podielového spoluvlastníctva s následným prevodom vlastníckeho práva na ďalších nadobúdateľov - až na súčasných žalovaných v rade 1/ a 2/, sa jednalo o nadobúdanie vlastníctva od nevlastníka, ako to tvrdili v priebehu konania, ako aj v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, žalobcovia.

14. Na základe predkladaných tvrdení a dôkazov stranami sporu bolo súdom prvej inštancie podrobne vyhodnotené v bodoch 21. až 27. odôvodnenia, že zápisom č. d. 798/19 došlo k rozdeleniu (a zániku) pôvodných PK parciel č. 7109, 7110, 7111 a boli vytvorené (nové) PK parcely č. č. 7109.7110.7111/a, 7109.7110. 7111/b, 7109.7109.7109/c, pričom časť PK parcely č. 7111 zostala vedená v PK protokole č. 250 (neskôr 1160) k.ú. U., od ktorého zápisu si vlastnícke právo k žalovaným nehnuteľnostiam odvodzovali žalobcovia. V takom prípade možno hovoriť skôr o duplicitu zápisu vlastníckeho práva, keď súčasne so zápisom č.d. 798/19 došlo už k vytvoreniu nových parciel 7109, 7110 a 7111/a, b, c k.ú. D., pričom zároveň časť PK parcely č. 7111 zostala evidovaná v PK protokole 250 (neskôr od roku 1936 v PK protokole č. 1160) k.ú. U.. Pokiaľ súd prvej inštancie hodnotil závery znaleckých posudkov - ZP č.10/2018 Ing. N. Polku, ZP č. 11/2019 Ing. Jána Šimuna a ZP č. 6/2014 vypracovaného Ing. Annou Šobichovou (body 22. až 24. odôvodnenia) správne hodnotil zistené skutočnosti, že závery ZP č. 6/2014 vypracované Ing. Annou Šobichovou a č. 10/2018 vypracované Ing. N. Polkom sú v úplnej zhode najmä v zisteniach, že pokiaľ sa týka evidencie PK parcely č. 7111 pred rokom 1919, bola vedená podvojná evidencia a to v PKV č. XXX k.ú.D. a PKV č. XXX k.ú. U.; ako sa uvádza v pomocnom protokole č. 216 k.ú. D., zápis bol prečiarknutý a nahradený zápisom s odkazom na protokol 394 k.ú. D.. V zmysle listiny č. d. 798/1919 sa pôvodné PK parcele č. 7109, 7110 a 7111 rozdelili a vznikli nové PK parcely č. 7109.7110.7111/a, 7109.7110. 7111/b, 7109.7109.7109/c s tým, že znalci jednoznačne potvrdili, že pôvodná PK parcela č. 7111 už nemala byť zapísaná v protokole č. 250 k.ú. U., čomu zodpovedá aj zápis v pozemkovej mape, v ktorej po roku 1919 (stará) PK parcela č. 7111 už nebola evidovaná, čomu zodpovedá aj výmera novovytvorených PK parciel na základe rozdelenia z roku 1919, ktorá sa rovná výmere pôvodným PK parcelám č. 7109, 7110 a 7111. Pokiaľ v ZP č. 11/2019 Ján Šimun v časti hodnotil, že súčasne žalované C-KN parcele vznikli z pôvodnej PK parcely č. 7111 zapísanej v PK protokole č. 1160 k.ú. U., s týmito skutočnosťami sa súd prvej inštancie dôsledne vysporiadal v bode 25 odôvodnenia, pričom poukázal na rozpornosť tohto znaleckého posudku vo vzťahu tým skutočnosťami, ktoré zodpovedajú zisteniam v ZP č. 6/2014 vypracovaného Ing. Annou Šobichovou a ZP č. 10/2018 vypracovaného Ing. N. Polkom, čo sa týka porovnania výmer starých a nových PK parciel pred a po roku 1919 ako aj ich evidencie v rôznych pozemno-knižných protokoloch a v pozemkovej mape. Je potrebné v tejto súvislosti konštatovať, že všetky tri znalecké posudky boli predkladané súdu ako listinné dôkazy, ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP nielen (vnútorne) obsahovo navzájom, ale aj s ostatnými výsledkami vykonaného dokazovania, s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje. Preto aj tvrdenia žalobcov v priebehu konania vo vyjadrení z 02.01.2015, poukazujúc podrobne na záznamy v PK vložke č. XXX k.ú. U., je potrebné hodnotiť v kontexte s týmito výsledkami vykonaného dokazovania na základe predkladaných dôkazov, najmä zo strany žalobcov ako strany sporu, ktorí sa v konaní priznania vlastníckych práv domáhali, a teda mali povinnosť tvrdenia aj povinnosť dôkaznú. V naznačenom smere o dôkaznej povinnosti žalobcov predkladať tvrdenia a tieto v konaní preukazovať nezodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania zistenie o tom, akým spôsobom, kým a s akými vymedzenými hranicami boli žalované parcele (celé PK parcele) v minulosti do vzniku družstva pozemno-knižnými spoluvlastníkmi užívané, keď aj podľa hodnotenia súdu prvej inštancie v bode 45. odôvodnenia, právna predchodkyňa žalobcov I. Y. mala určovať hranice pozemkov len na základe polohy stromov, pričom zo strany žalobcov neboli predkladané také dôkazy, ktoré by jednoznačne potvrdzovali užívanie žalovaných parciel ich právnymi predchodcami. Vzhľadom na uvedenú duplicitu vlastníctva vo vzťahu k vedeniu pozemno-knižnej parcely č. 7111 (podľa zistenia súdu i v dôsledku nesprávneho vedenia v PK protokole č. 250 k.ú. U.) v rôznych pozemno-knižných protokoloch, správne súd prvej inštancie poukázal nielen na správanie sa tej ktorej nástupnickej vetvy pri uplatňovaní svojich vlastníckych práv, a to vo vzťahu na výsledky vykonaného dokazovania, keď považoval za dôvodné priznanie vlastníckych práv na základe zápisu č. d. 798/1919, ktorého výsledkom bolo vytvorenie nových PK parciel č. 7109.7110.7111/a, 7109.7110. 7111/b, 7109.7109.7109/c a aj tomu zodpovedajúce nadobúdanie vlastníctva v prospech právnych predchodcov žalovaných.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania, skutkové zistenia vyhodnotil spôsobom podľa § 191 ods. 1 CSP a pokiaľ dospel k záveru, že žalobcovia v konaní podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním k žalovaným parcelám nepreukázali, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako správny potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným priznal proti žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
  - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
  - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
  - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
  - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
  - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)